

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาเกี่ยวกับรถพยาบาล (รถพยาบาลของสถานพยาบาล
เอกชนซึ่งจัดให้มีที่นั่งไม่เกินเจ็ดที่นั่งและจัดให้มีเตียงสำหรับผู้ป่วย
ไม่เกินสองเตียง เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนหรือไม่)

กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ คค.๐๒๐๖/๓๙๓๗ ลงวันที่ ๒๑
เมษายน ๒๕๖๓ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงคมนาคมได้รับรายงาน
จากกรมการขนส่งทางบกว่า ตามนัยมาตรา ๕ (๕) และมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการ
ขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๖๒ รถนั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนที่ใช้ในการขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของ
ตนเองจะต้องจดทะเบียนและชำระภาษีกับกรมการขนส่งทางบก แต่เนื่องจากรถพยาบาลของ
สถานพยาบาลเอกชนที่ใช้สำหรับรับ - ส่งผู้เจ็บป่วยมิได้จัดให้มีที่นั่งเกินกว่าเจ็ดที่นั่ง แต่จัดเป็น
เตียงนอนสำหรับผู้เจ็บป่วยไม่เกินสองเตียง จึงเป็นปัญหาข้อกฎหมายว่ารถพยาบาลดังกล่าวเป็น
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนหรือไม่ ในปัญหานี้กรมการขนส่งทางบกมีความเห็นว่า แม้
รถพยาบาลจะมีที่นั่งในห้องผู้ขับไม่เกินเจ็ดที่นั่ง และภายในตัวรถจัดเป็นเตียงนอนไม่เกินสอง
เตียง แต่ขนาดของรถก็สามารถบรรทุกผู้โดยสารได้เกินเจ็ดคน และเนื่องจากการจัดตั้ง
สถานพยาบาลเอกชนเป็นการประกอบการค้าหรือธุรกิจประเภทหนึ่ง รถพยาบาลดังกล่าวจึงเป็น
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนที่ต้องจดทะเบียนและชำระภาษีกับกรมการขนส่งทางบก กระทรวง
คมนาคมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับกรมการขนส่งทางบก จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา
พิจารณาว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่เพื่อจะได้ถือปฏิบัติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้
พิจารณาข้อหาดังกล่าวข้างต้น พร้อมกับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงคมนาคม
(กรมการขนส่งทางบก) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) แล้ว เห็นว่า ในการจำแนก
รถยนต์ส่วนบุคคลเป็นประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน
เจ็ดคนนั้น ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายหรือข้อกำหนดใดโดยเฉพาะที่กำหนดเกณฑ์จำนวนที่นั่งภายใน
รถเพื่อจำแนกประเภทดังกล่าว แม้ว่ามาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๖๒ จะได้

^๑มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติ และให้มี
อำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน กับออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่นและกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภท
ต่าง ๆ เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถสำหรับรถประเภทดังกล่าว
และการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้เปลี่ยนแปลงแล้ว

บัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวง กำหนดลักษณะ ขนาด หรือ กำลังของรถยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ รวมทั้งน้ำหนักบรรทุกอย่างมากและจำนวนคนโดยสารอย่างมากสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลไว้ แต่ก็ยังมิได้มีการตรา กฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ ออกมาใช้บังคับ ในทางปฏิบัติได้ความจากเจ้าหน้าที่กรมตำรวจว่า การคำนวณที่นั่งภายในรถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อจำแนกว่าเป็นรถยนต์ส่วนบุคคลประเภทใด เพื่อ ประโยชน์ในการควบคุมและจัดเก็บภาษี พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุโลมนำบทบัญญัติในข้อ ๑^๒ แห่ง กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๔๗๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๔๘๕ ซึ่งบัญญัติว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักบรรทุกและ จำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารและเป็นบทบัญญัติที่ยังคงใช้บังคับอยู่ ในปัจจุบันโดยผลของมาตรา ๗๐^๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ มาใช้เป็นเกณฑ์ แต่ วิธีปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็เป็นเพียงการอนุโลมนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดน้ำหนัก บรรทุกและจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารมาใช้ในการกำหนดน้ำหนัก บรรทุกและจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลโดยอาศัยดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ เท่านั้น ไม่มีบทกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีเกี่ยวกับการ คำนวณที่นั่งภายในรถยนต์ส่วนบุคคลโดยตรงแต่อย่างใด

สำหรับกรณีของรถพยาบาลตามปัญหาซึ่งใช้รับส่งผู้เจ็บป่วยของโรงพยาบาล เอกชนนั้น แม้ว่าโดยขนาดของรถจะสามารถบรรทุกผู้โดยสารได้เกินเจ็ดคนตามความเห็นของ กรมการขนส่งทางบกก็ดี แต่รถพยาบาลดังกล่าวได้จัดลักษณะที่นั่งภายในรถเป็นพิเศษเพื่อ ประโยชน์เฉพาะการรับส่งผู้เจ็บป่วย กล่าวคือ ได้จัดที่นั่งไว้ไม่เกินเจ็ดที่นั่งภายในตัวรถจัดเป็น เตียงนอนสำหรับผู้ป่วยไม่เกินสองเตียง ซึ่งโดยลักษณะการจัดที่นั่งภายในรถและการใช้รถมี ลักษณะพิเศษเช่นนี้ เมื่อไม่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับกำหนดเกณฑ์คำนวณที่นั่งไว้เป็นการ

(๖) น้ำหนักบรรทุกอย่างมาก และจำนวนคนโดยสารอย่างมาก สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคล และรถยนต์สาธารณะ

ฯลฯ

ฯลฯ

๒ ข้อ ๑ ให้กำหนดน้ำหนักบรรทุกและจำนวนคนโดยสารดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(ข) รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร ให้คำนวณจำนวนคนโดยสาร โดยถือเกณฑ์ระยะที่นั่ง ๔๐ เซนติเมตรต่อ ๑ คน ถ้าความยาวของที่นั่งถึง ๔ เมตร ก็ให้เพิ่มจำนวนคนโดยสารได้อีก ๒ คน ทุก ๆ ระยะ ที่นั่ง ๔ เมตร ในแถวเดียวกัน เด็กอายุไม่เกิน ๑๐ ปีสองคนเท่ากับผู้ใหญ่ ๑ คน

(ค) ที่นั่งในรถยนต์ตอนผู้ขับนั่ง ให้ถือเกณฑ์ระยะที่นั่งสำหรับผู้ขับ ๕๐ เซนติเมตร และ สำหรับคนโดยสาร ๔๐ เซนติเมตรต่อ ๑ คน

ความใน (ค) ไม่ใช้บังคับแก่รถยนต์ส่วนบุคคลชนิดที่นั่งได้ไม่เกิน ๗ คน รวมทั้งผู้ขับ

๓ มาตรา ๗๐ บรรดากฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมี กฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เฉพาะ ในการพิจารณาว่ารถพยาบาลซึ่งมีลักษณะดังกล่าวจะจัดเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนหรือไม่เกินเจ็ดคนจะพิจารณาเฉพาะขนาดความจุของรถว่าสามารถบรรทุกผู้โดยสารได้เท่าใด โดยไม่คำนึงถึงการจัดที่นั่งภายในรถและการใช้รถตามความเป็นจริงถึงความเห็นของกรรมการขนส่งทางบกหาได้ไม่

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ารถพยาบาลของสถานพยาบาลเอกชนมิได้จัดให้มีที่นั่งเกินกว่าเจ็ดที่นั่ง แต่จัดเป็นเตียงนอนสำหรับผู้เจ็บป่วยไม่เกินสองเตียง และใช้สำหรับรับส่งผู้เจ็บป่วยเช่นนี้ ย่อมถือได้ว่ารถพยาบาลดังกล่าวเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนในความหมายของ “รถยนต์ส่วนบุคคล” ตามมาตรา ๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒

รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนได้รับยกเว้นไม่อยู่ในบังคับพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ โดยผลของบทบัญญัติมาตรา ๕ (๒)^๕ แห่งกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น แม้สถานพยาบาลเอกชนจะได้นำรถพยาบาลไปใช้กิจการของสถานพยาบาลเอกชนในลักษณะการขนส่งส่วนบุคคล ก็ไม่จำต้องนำรถพยาบาลไปจดทะเบียนและชำระภาษีกับกรรมการขนส่งทางบก เพราะพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่ใช่บังคับแก่การขนส่งโดยรถยนต์ประเภทนี้

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๒๓

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“รถยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน หรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลซึ่งมิได้ใช้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิใช่บังคับแก่

(๑) การขนส่งโดยรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร

(๒) การขนส่งโดยรถยนต์รับจ้างที่บรรทุกผู้โดยสารไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดที่บรรทุกผู้โดยสารไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์บริการที่บรรทุกผู้โดยสารไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์สามล้อ รถจักรยานยนต์และรถแทรกเตอร์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

(๓) การขนส่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง